

Államvédelmi szempontból aggályos ⁽¹⁾

Az ügynök "külföldi munkára nem alkalmas"

„A rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi és az eddigi munkáját értékelve megállapítható, hogy a Vas megyei Főosztály egyik legértékesebb ügynöke lett. „Fenyvesi” hívta fel a figyelmét a Hatóságnak arra, hogy papi irányítás alatt ifjúsági szervezkedés folyik Szombathelyen, és ez az egész országra kiterjed. "Fenyvesi" jelentette, hogy a szervezkedés célja az, hogy az ifjúságot a "Katolikus Szociológia" [!] tanításának alapján összefogja az egyház köré, hogy ezáltal akadályozza az ifjúság demokratikus szellemben való nevelését, továbbá.”

Bevezetés

A Belügyminisztérium kommunista vezetés alatt álló állambiztonsági szervei a Vatikánt már kezdetektől fogva az *"imperializmus erős bástyájának"* tartották államként, és világegyházi szervezetként egyaránt. Az egész egyházi hierarchiát - önmaguk mintájára - hatalmas hírszerzői hálózatként fogták fel, hiszen Rákosi Mátyás már az MKP 1948. január 10-i értekezletén kijelentette, hogy *"a magyar nép ellenségei többnyire az egyház, mégpedig a római katolikus egyház háta mögé bújnak"*.

A Magyar Népköztársasággal szembeni (vélt vatikáni) "ellenséges" tevékenység vonatkozásában - az állambiztonsági munka módszereit vizsgálva - három fő csoportot különítettek el: az emigráns papságot, valamint a szerzeteseket és a Magyarországon működő (még) ellenálló, "reakciós papságot", melyek a hivatalos ideológia szerint részben fedték egymást. E három körrel szembeni elhárítási és hírszerzési tevékenységet különböző külföldi gócpontokra koncentrált, operatív munkával végezték. Ilyen központ volt a tárgyalat ügyben felmerülő bécsi Pázmáneum is, mely az állambiztonsági szervek szerint *"a hazánk ellen irányuló aknamunka felderítése szempontjából igen fontos objektum"*. A Pázmány Péter bíboros, esztergomi érsek által 1623-ban alapított intézet, a török megszállás idejéig egészen a második világháborút követő évekig a magyar papi utánpótlás minőségi képzését szolgálta. A kommunista diktatúra időszaka volt az egyetlen kényszerítő alkalom, amikor a Szentszék - veszélyeztetve érezve az intézet létét - felfüggesztette az esztergomi főegyházmege felügyeleti jogait a Pázmáneum fölött, és annak gyakorlásával - ti. 1953-tól 2002-ig - kénytelen volt a bécsi érsekséget megbízni.

Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárához, a 2003. évi III. törvény végrehajtásaként átkerülő iratok között több, ún. Kutató-dossziét vehet kezébe az érdeklődő, melyek főként olyan személyekkel foglalkoznak, akiket különböző okból, adott ügynöki feladatok elvégzésére, azaz beszerzésre alkalmasnak találtak a magyar államvédelmi/állambiztonsági szervek. Ezek realizálása - a már kutatható dossziék ismeretében - az esetek többségében nem történt meg, bár több olyan "jelölt" nevével találkozhat a kutató, aki korábban már "eredményesen" szolgálta az adott szervezet, vagyis ún. "B" (azaz Beszerzési) dossziéval is rendelkező ügynök volt.

Témánk és az itt közölt dokumentumok szempontjából azonban nem is annyira a beszerzés sikere, a "feladat" tényleges végrehajtása fontosabb, mint inkább az adott munkára való kiképzés, a minden részletre kiterjedő tervezés. A tárgyalat "Fenyvesi" fn. ügynök már korábban is bizonyított a "belső reakció elleni elhárítás" terén, hiszen "lelkiismeretes és értékes" munkájának köszönhetően tartóztatták le, majd ítélték el 1952-ben dr. Bulányi György piarista szerzetest és tíz társát, *"a népi demokrácia megdöntésére irányuló szervezkedés vezetésének"* bűntettével.

"Fenyvesi" újabb felhasználása 1954-ben a határon túli, hírszerzői munkával kapcsolatban merült fel. A bécsi Pázmáneumba - majd onnan a Vatikánba - való kijutás, valamint az intézet felé irányuló hírszerzői tevékenység sikerének érdekében olyan részletes feladattervet készítettek az ügynök részére, mellyel eddig ritkán találkozhatott a kutató. A felhasználási tervből kiderült, hogy az állambiztonsági szervek figyelme minden részletre kiterjedt, minden eshetőségre felkészítették és kiképezték az ügynököket.

Az ügynök külföldi felhasználása államvédelmi/állambiztonsági szempontból ugyan nem nevezhető "sikertörténetnek", hiszen "Fenyvesi" nem jelent meg az "átdobásnál", azonban biztosak lehetünk abban, hogy a mellékelt forrásokban olvasható módszerekkel számtalan ügynök jutott ki ténylegesen, és épült be akár a Pázmáneumba, akár más jelentős egyházi központba.

Források

"FENYVESI IMRE" fedőnevű ügynökről összefoglaló jelentés

BM Vas megyei Főosztály
Felderítő csoport

Szigorúan titkos!

Tárgy: "FENYVESI IMRE" fedőnevű ügynökről összefoglaló jelentés.

F e l j e g y z é s

Szombathely, 1954. február 3.

[...]

Az Államvédelmi Hatóság részéről 1950. január 5-én Kaposi György áv. hdgy. szervezte be pressziós alapon. Presszió volt ellene, hogy demokráciaellenes kijelentéseket tett. A beszerzés során a feladatokat vállalta.

A rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi és az eddigi munkáját értékelve megállapítható, hogy a Vas megyei Főosztály egyik legértékesebb ügynöke lett. "Fenyvesi" hívta fel a figyelmét a Hatóságnak arra, hogy papi irányítás alatt ifjúsági szervezkedés folyik Szombathelyen, és ez az egész országra kiterjed. "Fenyvesi" jelentette, hogy a szervezkedés célja az, hogy az ifjúságot a "Katolikus Szociológia" (sic!) tanításának alapján összefogja az egyház köré, hogy ezáltal akadályozza az ifjúság demokratikus szellemben való nevelését, továbbá, hogy a "rendszerváltozás esetén" irányvonalat képviseljen. Célja volt továbbá a szervezkedésnek fegyverek gyűjtése, hogy háború esetén ellenforradalmi partizán tevékenységet fejtsenek ki a szovjet csapatok ellen.

Az ügyben 1952. év őszén, s 1953. tavaszán a budapesti egyházi alosztály részleges realizálást hajtott végre, melynek során őrizetbe vették a szervezkedés 10 pap irányítóját.

[...]

Az ügynököknek a magatartása és a Hatósághoz való viszonya beszerzése óta nagymértékben megváltozott. Magatartásában és jellemében beállott változás a megfelelő tartás és az ügynökkel szemben követett bánásmód segítette elő (sic!). A "B" dossziéjából és az előző tartó elvtársnak elmondásából az állapítható meg, hogy kezdetben hosszú ideig az ügynökkel utcán volt lebonyolítva a találkozó, melyek rövidke voltak, s túlnyomó részt a szakmai beszámoltatásra szorítkoztak. Az ügynököknek a nevelése úgy politikailag, mint egyéb szempontból elhanyagolt volt. Találkozási lakásban 1952 óta van tartva. Közben egy évig katonai szolgálatot teljesített, ahol ugyancsak foglalkoztatva volt a katonai elhárítás vonalán. Leszerelése után szintén lakásban volt lebonyolítva vele minden találkozó.

Az ügynököt tartó elvtárs véleményéből és a vele folytatott beszélgetésből az állapítható meg, hogy a Hatósághoz és a bizalmas munkához való viszony jó. A rábízott feladatokat minden körülmények között végrehajtja, és rugalmassága sokat fejlődött. Ezen változtatást a hozzánk való magatartásában elősegítette egyéni problémáinak a megoldásában való segítség, mely közelebb hozta az ügynököt hozzánk. A bizalmas munka megkedvelése fokozódott nála akkor, amikor közölte vele, hogy munkájából kifolyólag a Hatóság őrizetbe vett néhány személyt. Ez serkentőleg hatott rá, s mint ahogy mondta "úgy érzi, hogy ez a munka életcéljává válik."

Megállapítható, hogy politikai szempontból is sokat fejlődött, "osztályától elszakadt" olyan formában, hogy látja azoknak reakciós, minden haladást akadályozni igyekvő ellenséges tevékenységét. Velük szemben ellenszenvet tanúsít. Megbízhatóságát bizonyítja eddig végzett munkája is.

Külső magatartására, jellemére vonatkozóan szintén nagyfokú változás állt be nála. A régi kispolgári mentalitása részben megszűnt. Mozgékony, minden munkát kedvvel végez. Egyéni dolgaiból soha nem csinál nagyobb problémát magának. Magatartása, külső fellépése szerénységére mutat. Határozott viselkedésű és gondolkodású, azonban velünk szembe kissé szolgai lelkületű és ezért ebből a szempontból kell még nevelni, hogy véleményét mindenkor bátran nyilvánítsa. Ugyanis a feladatok megoldásánál legtöbb esetben minden különösebb véleménynyilvánítás nélkül elfogadja a megadott szempontokat mondva, hogy azt ő úgyis igyekszik megoldani a legnagyobb tehetsége szerint. Észjárása jó, jó meglátásai vannak.

Általános műveltségét igyekszik tovább fejleszteni. Általában mindenféle könyvet szívesen olvas. Így olvas idealista könyvet, de ez mellett olvas haladó, demokratikus szellemű írók könyveit (sic!). Ezzel kapcsolatban jól tudja értékelni a múlt és a jelen irodalmi közötti különbséget, szereti a haladó filmeket megnézni.

Öltözte egyszerű városias, anyagi körülményei eléggé nehezek, havi keresete 700.-Ft, ebből tartja el szüleit és testvéreit, mivel csak egyik leánytestvére dolgozik, apja pedig kórházban van. Szüleit szereti, fizetését mindig hazaadja. Egyszerű rendes, beosztó és erkölcsileg sem kifogásolható életet él, szórakozni nem igen jár. Káros szenvedélyei nincsenek.

[...]

A fentiek alapján véleményem az, hogy "Fenyvesi"-vel érdemes hírszerzés céljából foglalkozni.

"Fenyvesi"-nek megvan a lehetősége a szükséges ajánlóleveleket megszerezni a szombathelyi püspökségtől ahhoz, hogy a bécsi Pázmáneumba felvegyék, mint tanuló.

"Fenyvesi" szerint a szükséges ajánlólevél megszerzése nem okozna neki nehézségeket. A püspökkel jó viszonyban van, s az ilyen irányú kérését teljesítené./ Ilyen formában "Fenyvesi" mentesülne a kihallgatásoktól és a hasonló zaklatásoktól. Továbbá lehetőségünk lenne a Pázmáneum feltérképezésére és onnan bizalmas anyagok szerzésére. A későbbiek során pedig felveheti a kapcsolatot apja régi barátaival és megteremtheti a lehetőséget annak, hogy valamelyik hírszerzőszervvel kapcsolatba lépjen.

Ehhez a feladathoz megvan a lehetősége, rátermettsége, nyelvtudása és segítségére van származása is. Tartását biztosítani tudjuk. Eddig végzett munkája, valamint a szüleihez való ragaszkodása alapján. Személyes benyomásom az, hogy ezt a feladatot vállalná is.

Kérem "Fenyvesi"-vel ilyen irányú foglalkozást engedélyezni, hogy külföldi ismerőseit feldolgozhassuk és ennek alapján elkészíthessük felhasználási tervét.

Ellmann Sándor áv. hdgy.

Készült: 2 pld.
1 pld. II/4. alosztály
1 pld. Feld. Csoport.
G: J. E.

*Egyetértek és javaslok a
vele való foglalkozást.*

Gerendás Örgy.

ÁSZTL 3.2.4. K-364.

"Fenyvesi Imre" fedőnevű ügynök felhasználási javaslata

BM Vas megyei Főosztály
Felderítő csoport

Szigorúan titkos!

Tárgy: "Fenyvesi Imre" fedőnevű ügynök felhasználási javaslata.

J a v a s l a t.

Szombathely, 1954. április 21.

[...]

"Fenyvesi"-nek, mint legfontosabb feladatot meghatározzuk:

A bécsi Pázmáneumba való bejutását, azzal a céllal, hogy szenteltesse pappá magát, illetve tanuljon a Pázmáneumban. Végső célunk ebben az esetben az, hogy egy idő után a Vatikánba jusson.

"Fenyvesi"-nek lehetősége van szombathelyi egyházi kapcsolatainak felhasználásával, illetve hozzájárulásukkal a fenti feladatot végrehajtani.

Amennyiben a Pázmáneumban való felvétele nem sikerülne, úgy édesapjának nyugaton élő katonatiszti kapcsolatait használja fel arra, hogy rajtuk keresztül sikerüljön bejutni valamelyik ellenséges hírszerző szervbe, vagy emigrációs ifjúsági szervezetbe.

Ha Ausztria területén nem sikerül olyan objektumban elhelyezkednie, ami bennünket érdekel, s ahonnan lehetősége lenne bennünket tájékoztatni az ellenség tevékenységéről, úgy sőgora felhasználásával telepedjen le Nyugat-Németországban, Münchenben, s próbáljon elhelyezkedni a "Szabad Európa Rádióánál". Ehhez hozzásegíti nyelvtudása és megfelelő műveltsége.

"Fenyvesi" fedőnevű ügynök "kiszökését" az alábbiak szerint javasoljuk megszervezni:

Kutatómunkát végez, s megállapítja, hogy "megbízható" baráti környezetében rendelkezik-e szentgotthárdi viszonylatban határsáv igazolvánnyal. Amennyiben igen, úgy anyagiakért, vagy baráti alapon azt kölcsönözni.

Kutatást végez, megállapítja, hogy ismeretségi körében van-e olyan személy, aki gépkocsival rendelkezik, illetve gépkocsivezető. Közlése szerint a püspök gépkocsivezetőjének fia néki jó barátja.

Kutatást végez baráti körében olyan személyek után, akik hajlandók lennének vele nyugatra "szökni", ehhez fel tudná "Fenyvesi" használni az illető kinti kapcsolatait, s anyagi lehetőségeit.

A határ átlépését Szentgotthárd térségében hajtáná végre, ugyanis "Fenyvesi", mint lehetőséget felvetette Némethinét, akinek férje a múltban rendőr őrnagy volt. Némethinének fivére, mint tanító osztrák területen, Szentgotthárd környékén dolgozik. "Fenyvesi" ezt a személyt felhasználhatja arra, hogy Őt Graz mellett lakó ismerőseihez vigye, illetve anyagiakkal támogassa.

"Fenyvesi" "szökés" okául elmondja, hogy rossz anyagi körülmények között volt, szeretett volna tovább tanulni, elhelyezkedési lehetősége nem volt, annak ellenére, hogy mindent elkövetett, hogy el tudjon helyezkedni.

Megvan a lehetősége annak, hogy egy-két személyt őrizetbe vegyünk abból a csoportból, amiben maga is "Fenyvesi" tevékenykedett. /Ifjúsági szervezkedés/

"Fenyvesi" nyugatra való "szökése" után 3-4 hónapig velünk csak vegyszeres levelező kapcsolatot fog fenntartani. Ebből a célból rendelkezésére fogunk bocsátani két szombathelyi levelező címet.

"Fenyvesi" végleges foglalkoztatási tervét, illetve nyugatra való "szökésének" részletes kidolgozását "Fenyvesi"-vel közösen beszéljük meg, és annak alapján készítünk tervet.

Ellmann Sándor áv. hdgy.

*A javaslattal egyetértek!
Fenyvesit május 15-ig ki lehet küldeni.*

Készült: 2 pld.
1 pld.....
1 pld. Feld. csop.

Készítette: E. S.
Gépelte: J. E. 4 oldal.

*Megjegyzés:
A jelentésben igen sok
kérdés még csak
Elképzelés és nem konkrét
javaslat
kidolgozva. Ezt azonnal
megcsinálni és
a feladattervet elkészíteni.*

54. IV. 24.

ÁSZTL 3.2.4. K-364.

Fenyvesi kiképzési terve

BM Vas megyei Főosztály
Felderítő csoport
217-4113-1/54

Szigorúan titkos!

Tárgy: Fenyvesi kiképzési terve.

F e l j e g y z é s

Szombathely, 1954. május 3-án.

"Fenyvesi" fedőnevű ügynökkel 1954.március óta foglalkozunk abból a célból, hogy a bécsi Pázmáneumon keresztül a Vatikánba juttassuk.

A feladata sikeres megoldása érdekében "Fenyvesit" az alábbi pontok szerinti kiképzésben részesítjük:

1. Ausztria jelenlegi gazdasági, és politikai helyzete.
2. Az Ausztria területén működő fasiszta magyar emigráció szervezetei, azok tevékenysége, valamint szerepe. Különös tekintettel az Egyházhoz közel álló emigrációs szervezetek.
3. Az ellenséges hírszerző és elhárító szervek tevékenysége, az ellenük való védekezés.
4. Legenda.
5. Magatartás.
6. Feladatai.
7. A munka végzéséhez szükséges operatív módszerek.
8. Összekötetés.

1. A jelenlegi Ausztria gazdasági és politikai helyzetét, különös tekintettel a megszálló hatóságok szerepét a gazdasági és politikai helyzet alakulásában, konkrét befolyását Ausztria életére.
2. Az emigrációs szervezetek részleges ismertetése, azok szervezeti felépítése, fontosabb beosztásban lévő vezetők ismertetése. Az emigrációs szervezet melyik imperialista hatalom közvetlen irányítása mellett működik, a szervezet területi elhelyezkedése, az emigránsok megoszlása. Az emigrációs szervezetek szerepe a népi demokratikus országok elleni kémtevékenység, valamint az új világháború előkészítése szempontjából.
3. Az ellenséges hírszerző és elhárító szervek jelenléte a kihallgatásától kezdődően. Az elhárító- és hírszerzőszervek általunk ismert módszerei /provokáció, megvesztegetés, kompromittálás/, védekezés az elhárítással szemben, ismertetjük kihallgatási módszereiket, a figyelés, a telefonlehallgatás és a levélcenzúra, hálózati melléépülés.
4. Legendáját a felhasználási terv szerint veszi át.
5. Milyen magatartást tanúsítson a kihallgatások során, a kihallgatás előtt és után. Magatartása esetleges provokáció esetén, magatartása az ellenség ügynökeivel szemben, figyelembe véve azt a körülményt, hogy az illető maga mondta-e el, vagy "Fenyvesi" derítette-e föl.
6. Feladataival kapcsolatban ismertetjük előtte a Pázmáneumba való bejutásának lehetőségét, a Pázmáneum hallgatóinak és tanárainak feldolgozását, különös tekintettel arra, hogy milyen aktív tevékenységet fejtenek ki hazánk, a népi demokratikus országok ellen. Mint végcélt, meghatározzuk a Vatikánba való jutását.
7. A munka végzéséhez szükséges operatív módszerek, sötétben való hírszerzés, bennünket érdeklő személyek, azok tanulmányozása, bennünket érdeklő adatok, hogyan kell egy szervezet felépítését felderíteni, személyekhez való közeledés, érdekessé tenni saját személyét. Figyelés megállapítása, szükség esetén lerázása. Találkozók lebonyolítása, tárgyi postaláda ürítése, ezzel kapcsolatos követelmények. Feljegyzések készítése, jelentésírás.
8. Az összekötéssel kapcsolatban az összekötetés célját, feladatait és követelményeit /kétirányú, gyors, megbízható/, személyes találkozó, futár útján történő összekötetés, tárgyi és személyi postaláda, annak használata és szervezése, jelzőhely, jelszó, levelező cím és vegyszer használata.

Anyag átadás és átvétel.

Találkozóra való felkészülés, legenda az együttlétre, legenda az utazásra, hely előzetes tanulmányozása.

Találkozási helyen való várakozás, biztosító találkozó.

Rendkívüli találkozó létrehozása, annak jelentősége.

Az operatív munkához, valamint az összekötetéshez szükséges fényképezésre és az előhívásra való kioktatása.

Ellmann Sándor áv. hdgy.

Készült: 2 pld.
1 pld. II/4. alo.
1 pld.....

K: E. S/ J. E. 2 oldal
Ny. sz:

Egyetértek és T. e -al
[ti. "Tanácsadó elvtárs", azaz szovjet tanácsadó]
megbeszélve.
V. 10.

ÁSZTL 3.2.4. K-364.

Felhasználási terv - Zs. I.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma, figyelembe véve azt, hogy Ön 1951. óta értékes munkát végzett az ellenség elleni harcban, megbizta Önt a következő feladattal:

Illegálisan menjen ki Ausztriába abból a célból, hogy ott megbízatásunkból hírszerző feladatokat hajtson végre.

Ausztriába való megérkezése után tegyen lépéseket annak érdekében, hogy tanulmányainak folytatása ürügyén egyházi kapcsolatainak segítségével teológiai tanulmányokat kezdhesen. Ennek érdekében igénybe kell vennie mindazokat az általunk ismert papi személyeket, akik az Ön ismeretségi köréhez tartoznak, és jelenleg nyugaton tartózkodnak.

A teológiai tanulmányok célja az, hogy ezen keresztül, mint fiatal magyar papot kivigyék Rómába és tanulmányait a Vatikánban folytassa. Megfelelő előmenetel és megbízható munka után a Vatikánban hírszerzői kiképzésben részesítenék, esetleg feladattal Magyarországra küldenék.

A Magyar Népköztársaság határát Bucsú községnél lépje át azon a részen, ahol sógorának volt a birtoka korábban. Ezt a területet elég jól ismeri ahhoz, hogy kihallgatása alkalmával elmondhassa, hogy azért választotta ezt az utat, mert jól ismeri.

A határátlépés után Feldbach osztrák községbe menjen, ahol keresse fel családjának és Önnek régi ismerősét, Gross Jánosné és itt szálljon meg. Mondja el szökésének körülményeit, majd kérjen segítséget a továbbjutásához. Ezután tegyen eleget az angol katonai szerveknél kötelező jelentkezésnek és vesse alá magát a kihallgatásoknak. A kihallgatásoknál teljes egészében tartsa magát az általunk adott legendájához. Még mielőtt az angol szervek kihallgatásai megkezdődnének, Grossék segítségével vegye fel a levélbeni kapcsolatot nyugaton lévő papi kapcsolataival és Nyugat-Németországban tartózkodó sógorával. Ezekkel levélben közölje szökését és annyit, hogy reméli módja lesz tanulmányainak folytatására. Leveleiben ne tegyen említést arról, hogy Rómába akar jutni, de ha válaszevelemben ilyen tanácsot kap, azt fogadja el és kérje ehhez támogatásukat. Levelében mindössze célozhat finom formában arra, hogy teológiai tanulmányokat akar folytatni.

A későbbiek folyamán, miután ismerősei leveleire válaszoltak, ezektől céljainknak megfelelően kérje meg a szükséges támogatást.

Elsősorban az alábbi személyekkel javasoljuk a levélbeni kapcsolatfelvételt: Geosits István innsbrucki lelkész, Vecsei József londoni teológiai tanár, Varga László jezsuita szerzetes, ki Rómában tartózkodik, Rách Imre és Weigl Ferenc papnövendékek, akik a Pázmáneumban tanulnak.

Természetesen számítani lehet arra, hogy ismerősei nem tudják azonnal Önt Rómába segíteni és javasolják, hogy a Pázmáneumban kezdje meg tanulását. Ebben az esetben ezt a javaslatot el kell fogadnia.

Kiszökésével kapcsolatban úgy kapcsolatainak, mint a kihallgatásai alkalmával tegyen említést arról, hogy szökési szándékát Magyarországon közölte Géfin Gyula szombathelyi kanonokkal, aki azonban igyekezett Önt erről a szándékáról lebeszélni. Emiatt egy ideig vívódott Önmagával, de azután kilátástalannak látta magyarországi helyzetét, mégis a szökés mellett döntött.

Ausztriában az angol, esetleg az amerikai katonai szervek és hírszerzőszervek előreláthatólag több alkalommal ki fogják hallgatni Önt arra vonatkozólag, hogy mi készítette Önt a szökésre. Ezenkívül Öntől igyekeznek majd információkat szerezni a magyarországi politikai, gazdasági és katonai helyzetről, valamint az Ön jelentősebb magyarországi kapcsolatairól.

A kihallgatások során a következőkhöz tartsa magát:

Mondja el a valóságnak megfelelően önéletrajzát, kihangsúlyozva, hogy társadalmi helyzete, édesapja katonatiszti múltja, sógora háborús bűncselekménye, valamint saját maga politikai beállítottsága miatt állásából többször elbocsátották. Próbálkozásai ellenére sem sikerült az Ön részére megfelelő álláshoz jutni, iskolába nem vették fel, emiatt szökött ki az országból.

Ha a szökése útvonala felől érdeklődnek, mondja el a valóságnak megfelelő útvonalat elhallgatva a mi segítségünket.

Feltehetően fel fogják kérni arra, hogy tartson előadást a "Szabad Európa Rádiónál" a magyarországi helyzetről, vagy pedig kérni fogják, hogy készítsen tájékoztatást írásban.

A rádiónál történő előadás előtt ki kell térnie hivatkozva arra, hogy Magyarországon rokonai élnek és fél, hogy ezeket Ön miatt felelősségre vonják. Írásbeli tájékoztatást a kihallgatások során, valamint a "Szabad Európa" részére adhat, azonban hangsúlyozza ki, hogy felhasználása ne legyen kellemetlenségek okozója itthoni hozzátartozói számára.

Javasoljuk Önnek, hogy még itthon készüljön fel arra és írásban rögzítse le, hogy milyen gazdasági, politikai és katonai tájékoztatást tud nyújtani részükre.

A kihallgatásokon nyugodtan viselkedjen, mert a velünk való kapcsolatáról senki nem tud és nem tudhat.

Ha esetleg menekültek táborába kerül, következetesen tartson ki a sorozatos kihallgatásokon az első vallomása mellett.

Abban az esetben, ha Önnek felajánlják az ellenséges hírszerzőszervek, hogy dolgozzon velük és feladattal Magyarországra akarják küldeni, udvariasan, de határozott formában utasítsa vissza az ilyen ajánlatot hivatkozva arra, hogy más célja vannak, tanulni szeretne.

Az eredeti tervünktől eltérően mégsem sikerülne Rómába jutni, vagy a Pázmáneumban tanulnia, úgy igyekezzen a hittudományi főiskolára Bécsbe beiratkozni, ami lényegesen könnyebben oldható meg.

Kihallgatása után, amikor még találkozóra nem tud jönni szükséges, hogy tájékoztasson bennünket helyzetéről, küldjön levelezőlapot Johann aláírással, amely azt fogja jelenteni, hogy van kilátás arra, hogy terveink szerint tanuljon, ha pedig nincs kilátása, Fritz aláírással küldje a lapot.

Ha a kihallgatások befejeződtek, konkrét lépéseket tett tervünknek megfelelően elhelyezkedése ügyében, vagy ha már elhelyezkedett és biztosítottnak látja azt, hogy találkozóra tud jönni, úgy a továbbiak szerint kérjen tőlünk találkozót.

Levelezőlapot küld Henrik aláírással és a szövegbe feltünteteti, hogy X. barátom megígérte, hogy holnap 10-kor meglátogat. A levelezőlapon feltüntetett óra fogja jelenteni a találkozás időpontját és a levelezőlapon feltüntetett keltezésétől számított 12. napon fog létrejönni a találkozó.

Levélcím:.....
Találkozóhely:.....

Ha Bécsben nincs lehetősége velünk találkozni, akkor abból a helyiségből küldi a találkozót kérő levelezőlapot, ahol tartózkodik. A találkozási hely ebben az esetben a levelezőlapon feltüntetett épület előtt lesz. Biztosító találkozó ugyanabban az időben, ugyanazon a helyen a 12. napon lesz.

Abban az esetben, ha valamilyen oknál fogva a találkozó nem jöhet létre, úgy minden hónap 3-án várni fogjuk. Önt a fent megjelölt találkozási helyen 18 órakor Bécsben.

Kiérkezése után szüleivel rendszeres levelező kapcsolatot tartson fenn. Figyelembe véve azonban, hogy levelét az ellenséges elhárító szervek ellenőrizhetik.

A találkozási helyen a mi megbízottunk odamegy Önhöz és magyar nyelven a következőket kérdezi Öntől:

"Legyen szíves mondja meg, hogy létezik-e itt Votiv Kirche?"
Válasz: "Nem tudom, de úgy emlékszem hallottam már róla."

Miután megbízottunk felveszi Önnel a kapcsolatot, minden problémáját mondja el és tőle utasításokat fog kapni.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma biztosítja Önnek, hogy egy idő után, amikor az időszerű lesz, Magyarországra visszatérhet és képességeinek megfelelő, méltó munka és megélhetési lehetőséget fog biztosítani (sic!).

Távollétére Ön részére havonta ezer, 1000 Ft-ot biztosítunk, amivel rendelkezik.

Természetesen kint léte alkalmával szükségleteinek megfelelően rendszeres anyagi támogatásban részesítjük.

F. I. "Fenyvesi Imre"

A fentieket áttanulmányoztam, tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

ÁSZTL 3.2.4. K-364

Nyugta

800.-, azaz nyolcszáz forintról, mely összeget az Államvédelmi Hatóságtól a mai napon felvettem.

Szombathely, 1954. június 16.

F. I.

ÁSZTL 3.2.4 K-364.

"Fenyvesi" fedőnevű ügynök ügye

BM Vasmegyei Főosztály
II-es csoport Szigorúan titkos!

Tárgy: "Fenyvesi" fedőnevű ügynök ügye.

Jelentés.

Szombathely, 1954. október 19-én.

"Fenyvesi Imre" fedőnevű ügynököt a Vasmegyei Főosztálytól 1954. február hónapjában vettük át, mint olyan személyt, aki alkalmasnak látszott arra, hogy külföldön foglalkoztassuk. "Fenyvesi"-nek kapcsolatai révén megvolt a lehetősége, hogy a bécsi Pázmáneumba be tudjon jutni.

"Fenyvesi" vállalta a külföldi munkát, és részletesen leírta elképzelését. A vele folytatott találkozások során semmi olyan problémát nem vetett fel, ami arra engedett volna bennünket következtetni, hogy fél a fenti feladattól. Ezt figyelembe véve részletesen kioktattuk, eligazítottuk a külföldi feladatra. Közöltük vele, hogy július végén áttesszük a határon.

Július 30-án, amikor az átdobást akartuk végrehajtani, délelőtt 11 óraker találkozózt bonyolítottunk le vele és megbeszéltük, hogy délután 3 óraker újra fogunk találkozni, ahová a megbeszélte csomagját hozza magával, ahonnan a határra fogjuk vinni (sic!). "Fenyvesin" nem látszott semmi félelem, semmi problémát nem vetett fel és ígéretet tett, hogy pontosan meg fog jelenni.

[...]

Három hét múlva az acsádi betegotthonban sikerült vele a kapcsolatot felvenni, ahol bevallotta, hogy betegsége abból adódott, hogy félt a feladatok végrehajtásától. Amikor megkérdeztük tőle, hogy miért nem közölte ezt előbb velünk, azt a választ adta, hogy nem akarta visszavonni adott szavát, úgy gondolta, le fogja tudni küzdeni félelmét és végre tudja hajtani feladatát.

Megkérdeztük tőle, milyen tervei vannak a jövőre vonatkozólag a velünk kapcsolatos munkára. "Fenyvesi" azt válaszolta, hogy szeretne egy ideig pihenni, utána az elhárítási vonalon tovább dolgozni. Ezzel egyetértettünk és felhívtuk a figyelmét, hogy a velünk folytatott beszélgetésekről senkinek ne beszéljen, vegye úgy, mintha nem is történet volna meg.

Értékelés.

A fentiekből megállapítható, hogy "Fenyvesi" a külföldi munkára nem alkalmas, így a vele való további foglalkozást megszüntettük. Elhárítási munkára a Vasmegyei Főosztálynak átadjuk.

Ellmann Sándor áv. fhdgy.
csoportvezető

ÁSZTL 3.2.4. K-364.

Címkék:

[állambiztonság](#) ^[2]

[belügyminisztérium](#) ^[3]

[MKP](#) ^[4]

[Rákosi Máttyás](#) ^[5]

[Vatikán](#) ^[6]

Kiadás: 4. évfolyam (2004) 2. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/allamvedelmi_szempontbol_aggalyos.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/allamvedelmi_szempontbol_aggalyos.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/allambiztonsag>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/belugyminisztarium>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/mkp>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/rakosi-matyas>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/vatikan>